

A korona bélése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jun. 5.

A szent korona történetének rendkívül érdekes epizódját őrzi emlékei közt Pórfi Ferenc udvari kalapos, a főváros egyik legelőkelőbb iparos. A 67-diki koronázás előtt ugyanis az ő kezére bízták azt a kényes föladatot, hogy a király fejéhez formálja a koronát, a mely akkor még V. Ferdinánd fejmértéke szerint volt kibélelve. Az utolsó pillanatban jutott az eszébe valamelyik udvari embernek, hogy új bélést kell varratni a koronába, mert különben megeshetik, hogy a napvágás történelmi pillanatában belesüpped a király fejébe. Ez az aggodalom aztán megszállotta a felség egész környezetét, de már csak két-három hét volt hátra a koronázás napjáig, hát nem igen lehetett vesztegetni az időt. A főudvarmester bécsi embert akart hívni, nehogy magyar iparosnak „megbízhatatlan” keze érintse a szent ereklyét, a koronaőr, Károlyi György gróf azonban a saját kalaposát, Pórfi Ferencet ajánlotta. A király is úgy gondolkodott, hogy okvetetlenül magyar iparost kell megtisztelni ezzel a munkával, mert a nemzet méltán neheztelne, ha idegen embert bíznanak meg vele.

Igy jutott Pórfi Ferenc ahhoz a tisztességhez, hogy az ő kedvéért kiemelték vaspántosládájából a koronát, sőt a kezébe is adták, hogy a király fejmértéke szerint kipárnázza a belsejét. Egy munkatársunk meglátogatta ma az érdekes iparost, a ki szíves készséggel mondotta el a huszonkilenc évvel ezelőtti történet dolgokat, a melyek munkás életének legkedvesebb emlékei.

Az ország nagyban készült már a koronázásra, a mikor arra is gondolni kezdtek az udvarnál, hogy a Ferdinánd király fejéhez idomított korona túlságosan nagy lesz az utódjának. Május hónapja is a vége felé hajlott már, a mikor a váci-utcai bolt előtt megállott egy udvari kocsi s a lakáj, a ki a kocsis mellett ült, átadta Károlyi György grófnak azt az üzenetét, hogy Pórfi menjen föl azonnal a királyi palotába. A meglepett iparosnak arra is alig került ideje, hogy feketébe öltözzék.

A mint a palotába ért, egyenesen a király elé vezették s a főudvarmester megmagyarázta neki, hogy voltaképpen miért is hívták. Meg kellett mérnie a király fej bőségét, hogy aztán e mérték szerint kibélelje a koronát. Ott volt Károlyi György gróf is, a ki barátságos szavakkal biztatta a nagy tisztességtől könyekig meghiúsított fiatal embert, hogy siessen a dolgával, mert minden percre szüksége lehet. De előbb el kellett hozatni a boltból a komformatőrt, a fejmérő masinát, mert az udvari szolga elfelejtette megmondani a kalaposnak, hogy ő excellenciája, a koronaőr, miért hivatja olyan hirtelen.

A mértékvételen hamar túlesett Pórfi, noha neki úgy rémlett, hogy egy egész évszázad múlt el az alatt, a mig az ő profán keze a király homloka körül babrált. A felség megadással tűrte a műtétet s pompásan mulatott a fiatal iparos elfoglaltságán, a ki csak nagy bátorságra mert hozzányúlni a fejéhez.

Pórfi máig is őrzi még a király fejmértékét és a kemény papirosból kivágott mintát, a melyet a komformatőr kis ábrája után egészített ki természetes nagyságra. Ez a minta csekély eltéréssel tökéletes kerületet mutat. Az egész perifériája 56, hosszúsága 20, szélessége pedig 15 centiméter.

A mértékvétel után következett a nagyobb munka: a korona kibélelése. A régi bélés, a melyet még Ferdinánd király varratott, közönséges piros selyem volt s alája nem raktak semmit, mert

különben rá sem fért volna fejére a korona, a melynek pedig 65 centiméter a belső kerülete. Ferenc József király fejbősége, tudjuk, 56 centiméter s így az uj bélés alá valóságos bársonypárnát kellett tenni, hogy kitöltse a hézagot. Pórfi úgy oldotta meg komplikált föladatát, hogy keskeny peremű kalapot készített posztóból s a tetejét bevonta aranybrokáttal, a melyet egyenesen erre a célra szóttek. Ez az aranybrokát látszik ki most is a korona abroncsai közül, mig a tulajdonképp való bélés a kalap belsejére van ráragasztva. A kalapot külön kis gépekkel kellett rászoritani a koronára, mert rávarrni nem lehetett.

A koronázás előtt való napon, június 7-dikén, megint udvari kocsi állott a Pórfi Ferenc boltja elé. Sürgősen hívták ismét a királyi palotába. A felséges ur ugyanis próbaképpen fejére illesztette a koronát s az az aggodalma támadt, hogy a mikor majd a napvágást csinálja, bősége miatt lecsúszik a fejről, a mit az egybesereglett nép bizonyára rosz ómennek magyarázna. Azt kívánta tehát a kalapostól, hogy akaszszon rá vékony arany álladzót, a melylyel odaszoríthatná az állához.

— Az lehetetlen, felséges uram, mondotta Pórfi egész bátorsággal. A koronához nem illenek az álladzó, de különben sincs rá semmi szükség, mert a korona négy vámfontot nyom, tehát olyan nehéz, hogy le nem eshetik felséged fejről.

— Ha úgy gondolja . . ., szolt a király s elfogadta a szakértői véleményt.

A napvágás, mint a hóstóriában is meg vagyon írva, pompásan sikerült s a korona meg sem mozdult a király fején.

A főudvarmester számlát kért a munkáról, de a derék iparos azt felelte neki, hogy boldognak érzi magát, a miért szolgálatára lehetett királyának s magyar ember az ilyen szolgálatért nem fogad el pénzt. Csakhogy a magyar király sem fogad el ingyen semmit. Károlyi György gróf azzal a hírrel lepte meg a kalaposát, hogy kitüntetésre ajánlották s meg is kapja nemsokára a Ferenc-József-rend keresztjét.

Pórfi halálra rémült ettől a hírtől s az ő rémülete alaposan megijesztette a koronaórt is, a ki egészen más hatásra számított.

— Hát aztán nem is örül neki, Pórfi? mondotta csodálkozva a gróf.

— Megbocsásson, excellenciád, de nem fogadhatom el azt a kitüntetést. Hiszen méltóztatik tudni, hogy honvéd voltam, jó magyar hazafi vagyok s e mellett kezdő iparos, a kit ebben a németgyűlölő világban tönkretenne az ordó. Kérve- kérem excellenciádat, segítsen rajtam, hogy ne tüntessenek ki.

A gróft bántotta egy kissé ez az őszinte szó s figyelmeztette Pórfit, hogy a ki egyszer rendjelet visszautasít, soha többé nem várhat udvari kitüntetést.

— Nem várok soha, csak most meg ne kapjam, mondotta becsületes nyíltsággal a fiatal iparos.

A rendjel csakugyan elmaradt, de a jó király azért talált rá módot, hogy meghálálja az egyszerű magyar mesterember fáradságát. Pórfi egy hét múlva drágaköves melltüt és aranyból vert dohány szelencét kapott ajándékkul ö felségétől s hozzá egy rendkívül szives hangú köszönő levelet, a melyet most még is büszkén mutogat.